

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapă județeană, 18 februarie 2017

Clasa a IX-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.**
- **Timp de lucru: 3 ore.**
- **Total: 120 de puncte.**

Citește cu atenție fragmentele de mai jos.

A.

După carantină, odată cu ceilalți, a plecat și Sabina. Câte-un tren îi duse pe toți către casă... Niciunul n-ar fi vrut să întârzie.

În orașul Sabinei, liniștea strângea sfârșitul nopții cu sfoară. Îi suna fetei în urechi ca-n copilărie fundele mari cu satin. Pașii ei răscoliră, pe strada îngustă, trecutul. După încă un an, în care scrisese puține scrisori, venea acasă. Ar fi vrut să fie mică, de mână cu mama, îndreptându-se spre școală. Dar dimineața răsări limpede. Și ea împinse ușor ușa verandei. Ai ei nu o încuiau niciodată.

Mama și frații erau acolo, în casa lor verde-păstăie, încă adormiți. Ar fi vrut să-i îmbrățișeze pe toți deodată. Tatăl ei tresări primul și se ridică somnoros.

- Tu ești, Sabina?!

Nu o mai văzuse demult. Și crescuse-ntre timp, se maturizase. Apoi îi surâse-ncurcat. Se ducea să pregătească el însuși ouă prăjite. Mama o strânse în brațe. Îi mulțumea lui Dumnezeu că o îndrumase spre casă. Începuse să creadă că n-o să mai vină vreodată. Frații, în altă odaie, dormeau mai departe.

În loc să intre în camera cu mileuri și mobile în culoarea castanei, Sabina se uită îndelung prin ferestrele holului către șosea. Minele se închiseră, carierele de piatră se împuținaseră. Basculantele treceau acum foarte rar, părându-i doar fumegoase și triste. În grădinița din față miroseau florile de vară... În coșul pieptului un gând anume o durea. Venise întrucâtva împăcată acolo. Nu pentru bani, nu pentru pungile cu legume sau pachetele cu mâncare. Îi lipseau pietrele și liniile caselor, mirosurile și siluetele oamenilor, trotuarele și, de jur-împrejurul orașului, dealurile. Toate fuseseră cândva depozitate în sfertul ei de cameră, pe jumătatea ei de pat. Nu le clintise nimeni de-acolo și totuși se făcuseră unele după altele ceață.

Fratele de după ea ajunsese-n penultimul an de liceu. Cel mai mic nu ieșise din generală. Erau frumoși amândoi, se înălțaseră bine. Sub sprâncenele lor, ochii tatălui se îmblânzeau, în cămășile lor brațele aveau rotunjimi bărbătești. Greul pentru ei urma mai târziu, după bacalaureat. Fabrica tatălui se închisese de tot, trăiau din expediente și dintr-un ajutor de șomaj. Băieții mai primeau și niște alocații mizere, cât să le ajungă de-un pix și de trei, patru caiete.

În puținele zile petrecute de Sabina acasă, maică-sa și-a dat silința să-i fie cât mai aproape. Nu se schimbase prea tare, doar că plângea din orice nimic. [...] Dărele de pe față se alungeau către gulerul apretat al cămășii. Și dacă se-ntâmpla să-i meargă mai rău, să știe că la ea o să găsească un sfat. Era mândră că, uite, o fetiță, acolo, tot se descurcase. Mergea la facultate, intra în al treilea an. O mai întrebau profesorii de ea, vecinii, chiar și învățătoarea.

(Ioana Nicolaie, *O pasăre pe sârmă*)

B.

M-am născut la București, dar chiar în acel an tata a fost mutat cu garnizoana la Râmnicul Sărat, și cele dintâi amintiri se leagă de acest oraș. O casă mare, cu multe încăperi, și salcâmi în dreptul ferestrelor. În fund, curtea și apoi grădina, care mi se părea uriașă, înecată sub pruni, caiși și gutui. Cea mai veche amintire (cred că aveam mai puțin de trei ani): în grădină, cu fratele meu și un câine mare, alb, Picu. Ne rostogoleam toți trei în iarbă. Alături, pe un scăunaș, mama, stând de vorbă cu o vecină. [...]

Alte amintiri de la vârsta de 3-4 ani: plimbările cu trăsura către pădure sau viile din jurul Râmnicului. Când se oprea trăsura în marginea drumului, sub pomii încărcăți, mă suiam pe capră și culegeam prune brumării. Odată, în pădure, înaintând pe brânci prin iarbă, m-am trezit pe neașteptate în fața unui gușter verde-albastru, strălucitor – și am împietrit amândoi, privindu-ne. Nu mi-era frică, și totuși inima mi se zbătea. Eram covârșit de bucuria de a fi descoperit o asemenea viețuitoare nemaîntâlnită, de o atât de stranie frumusețe.

Dar mai cu seamă îmi amintesc de o după-amiază de vară, când toată casa dormea. Am ieșit din odaia noastră, a fratelui meu și a mea, și, de-a bușilea, ca să nu fac zgomot, m-am îndreptat spre salon. Aproape că nu-l cunoșteam, căci nu ni se îngăduia să intrăm decât la zile mari sau când aveam musafiri. Cred, de altfel, că în restul timpului ușa era încuiată cu cheia. Dar, de data aceasta, am găsit-o descuiată și, tot de-a bușilea, am pătruns înăuntru. În clipa următoare, emoția m-a ținut locului. Parcă aș fi intrat într-un palat din basme: staturile erau lăsate și perdelele grele, de catifea verde, erau trase, în odaie, plutea o lumină verde, irizată, ireală, parcă m-aș fi aflat dintr-o dată închis într-un bob uriaș de strugure. Nu știu cât timp am rămas acolo, pe covor, respirând anevoie. Când m-am deșteptat, am început să înaintez cu grijă pe covor, ocolind mobilele, privind cu nesaț măsuțele și etajerele pe care se aflau așezate fel de fel de statuete, ghiocuri, sticlute de cristal, cuțite de argint, privind mai ales oglinzile mari, venețiene, în ale căror ape adânci și clare mă regăseam altfel, mai crescut, mai frumos, parcă eu însumi înnobilit de lumina aceea ajunsă acolo dintr-o altă lume. N-am povestit nimănui despre această descoperire. Simțeam, de altfel, că n-aș fi știut ce să povestesc. Dacă aș fi putut utiliza vocabularul adultului, aș fi spus că descoperisem o taină. Ca și imaginea fetei de pe Strada Mare, puteam evoca oricând feeria aceasta verde, și atunci rămâneam nemișcat, aproape nemaîndrăznind să respir, și regăseam beatitudinea de la început, retrăiam cu aceeași intensitate intrarea bruscă în paradisul luminii aceleia neasemuite. Exercițiul acesta de recuperare a momentului epifanic* l-am practicat mulți ani și regăseam întotdeauna aceeași plenitudine, în care mă lăsam să alunec ca într-o clipă fără durată, fără început și fără sfârșit. În ultimii ani de liceu, când mă luptam cu lungi crize de melancolie, mai izbuteam încă, uneori, să regăsesc lumina de aur verde din acea după-amiază de la Râmnicul Sărat, dar, deși beatitudinea era aceeași, era peste puțință de suportat acum, îmi agrava prea mult tristețea; căci, de data aceasta, știam că lumea din care făceau parte salonul și perdelele de catifea verde, și covorul pe care înaintam în genunchi, și lumina neegalată era o lume pentru totdeauna pierdută.

(Mircea Eliade, *Memorii*)

*epifanic – revelator al unei realități sacre, mitice

Subiectul I

30 de puncte

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Ilustrează o funcție a limbajului prezentă în textele de mai sus, prin referire la câte o secvență relevantă. **6 puncte**
2. Susține-ți opinia în legătură cu instanța emițătorului în cel de-al doilea fragment. **6 puncte**
3. Prezintă rolul descrierii în primul fragment. **6 puncte**
4. Comentează în 50-100 de cuvinte sensul afirmației: „*Exercițiul acesta de recuperare a momentului epifanic l-am practicat mulți ani și regăseam întotdeauna aceeași plenitudine, în care mă lăsam să alunec ca într-o clipă fără durată, fără început și fără sfârșit.*” **6 puncte**
5. Ilustrează, prin exemple selectate din ambele texte, relația trecut-prezent. **6 puncte**

Notă! Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Imaginează-ți că ești un călător pasionat și ai poposit în orașul Sabinei. Redactează un text de 150- 300 de cuvinte care să reprezinte un fragment din jurnalul tău și în care să prezinți impresiile legate de vizitarea orașului.

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Scrie un eseu de 600-900 de cuvinte în care să evidențiezi modul în care imaginea copilăriei se reflectă în conștiința omului matur, pornind de la fragmentele citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă, *argumentația* (cu 3 argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare

30 de puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 900 de cuvinte. Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 30 de puncte (organizarea ideilor în scris – 6 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 6 puncte; utilizarea limbii literare – 6 puncte; ortografia – 4 puncte; punctuația – 4 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 2 puncte, respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte – 2 puncte).